

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: H. B.
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 1. 2025, č. j. X.

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 27. 1. 2025, č. j. X. se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 5. 11. 2024 (dále také „napadené rozhodnutí“), kterým byla účastníci řízení zamítnuta žádost o invalidní důchod, pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zdp“), když podle posudku o invaliditě Institutu posuzování zdravotního stavu pro první

stupeň řízení ze dne 14. 10. 2024 není účastnice řízení invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že předkládá aktuální zprávu z revmatologie MUDr. P. M. ze dne 27.3.2025, která shrnuje nejaktuálnější vyšetření. Předchozí rozhodnutí byla učiněna bez jednání, pouze na základě zpráv a posudkový lékař nemohl podrobněji přezkoumat zdravotní stav bez faktického zjištění a pohovoru. Nezhodnotil celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce č. 8, kapitoly VI, přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti. Jak vyplývá z lékařské dokumentace — základní diagnóza M5450 — bolesti dolní části zad, mnohočetné postižení páteře. Kyčle jsou omezené v rotaci, páteř má nápadné omezení hybnosti do rotace i úklonu, ST, LS Th nepruží. Tato diagnóza žalobkyni velmi omezuje v práci, kdy nemůže zvedat těžká břemena, nemůže pracovat jako prodavačka v obchodě. Pracuje v lahůdkách, kde však celý den stojí, což jí působí další bolest. Rozsah práce, který odpovídá plnému úvazku kvůli bolesti zad, nohou i ruky a skutečnosti, že nezabírají léky na bolest, již nezvládá. V některých dnech je žalobkyně odkázána na chůzi o berlích, kdy pak nemůže pracovat, neboť nemůže používat ruce, pokud se jimi zapírá do berlí. Toto omezení pro bolest a nutnost používat berle nastává zhruba v polovině pracovních dní, respektive omezuje zhruba v polovině pracovní doby. Posudkový lékař nevzal v úvahu ani tu skutečnost, že aktuální zdravotní stav žalobkyni omezuje v zaměstnání, kdy obdobné zaměstnání - prodavač, obsluha v gastro provozu apod. může vykonávat s velkými obtížemi, případně v některé dny téměř vůbec. V úvahu nepřipadá ani rekvalifikace, za situace, kdy jí činí problémy delší dobu stát, chodit bez berlí, nesmí zvedat těžká břemena, má velmi omezenou rotaci páteře i do úklonů.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že posudkem o invaliditě, vypracovaným lékařem IPZS pro námitkové řízení na základě posouzení dne 6. 1. 2025, bylo zjištěno, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (dále jen „DNZS“) ve smyslu ustanovení § 26 zdp, který omezuje její fyzické schopnosti a má vliv na pokles její pracovní schopnosti. Žalobkyně nebyla k datu vydání prvoinstančního rozhodnutí invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %. K datu vydání prvoinstančního rozhodnutí bylo rozhodující příčinou DNZS žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce lb (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének - s lehkým funkčním postižením), přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, v platném znění (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10 - 20 %, přičemž lékař IPZS pro námitkové řízení zvolil pokles pracovní schopnosti ve výši 20 %. Vzhledem k vlivu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace byla horní hranice zvýšena podle ustanovení § 3 odst. 2 citované vyhlášky o deset procentních bodů na celkovou výši 30 %.
4. Žalobu soud shledal důvodnou.

5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV ČR v Plzni ze dne 17. 6. 2025, podle něhož:
10. Posudková komise MPSV v posudku uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický vertebrogenní algický syndrom polytopní na podkladě degenerativních změn. Dále perzistující somatoformní porucha, smíšená úzkostná a depresivní porucha. Dle revmatologa jsou patrné degenerativní změny páteře. Bolesti zad a nohou nezánnětlivé povahy, bez zmírnění po steroidu, s negativním nálezem na zobrazovacích vyšetřeních - nejedná se o zánětlivé revmatické onemocnění charakteru spondylitidy.
11. Dle ambulance bolesti chronická nemaligní bolest polytopní, smíšená. Nejedná se o FMS, spíše syndrom deficeince endokanabinooidního systému (CEDC) + perzistující somatoformní bolestivá porucha, smíšená úzkostně depresivní porucha.
12. Dle psychiatra lucidní, orientovaná kontakt naváže slovní i oční, řeč srozumitelná, bez neologismů, bez perseverací, myšlení koherentní, bez psychotické produkce, bez paranoidity, bez tenze, normoforie, verbalizuje bolesti, psychosomatická nadstavba. Persona simplex s piti rysy, dekompenzace pod obrazem somatoformní poruchy. Anxiozně-depresivní syndrom po propuštění z práce.

13. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u posuzované se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny.
14. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
15. Na horní hranici taxace hodnoceno i s ohledem na psychiatrické postižení a přihlédnuto k dělnickému povolání.
16. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky 1 d, neboť se nejedná o těžké funkční postižení, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny.
17. Žalobkyně byla posuzována jako dělnice.
18. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 Vyhl. č. 359/2009 Sb. Není ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky.
19. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Dále není schopna práce spojené se zvýšeným rizikem stressů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu, ve vynuceném tempu. Schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
20. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 40%. Datum vzniku dnem revmatologického vyšetření 19.7.2024. Stanovena platnost trvale vzhledem k věku a charakteru postižení.
21. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
22. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
23. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.

24. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně.
25. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její (předmětnou žalobou napadené) rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
26. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedení dokazování v soudním řízení, tedy že invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 19. 7. 2024 a od té doby trvá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy na náhradu nákladů řízení má právo žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 18. července 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

